

to circuitu: tanq̄ rota voluit: et ideo nō p̄uenit i octauū: id est i eternū: p̄ quo iste ps̄. titulat̄ ē. Ita et p̄ Salomonē dicit: Cōtilator em̄ impiorū ē rex sapiēs: et imitat̄ illis rotā malorū. Scdm̄ altitudinē tuā multiplicasti filios hoīm. Quia ēz i t̄p̄alib⁹ multiplicatio: q̄ auertit ab vnit̄ate dei. Cū corp⁹ qd̄ corūp̄it: agguat̄ aiām: et dep̄nit terrena inhabitatio sensuz̄ mlt̄a cogitantē. Multiplicant̄ aut̄ iusti s̄m̄ altitudinē dei: qm̄ ibūt de virtute in virtutē.

Explicit Tractat⁹ de ps̄. XI

Incipit Tractatus de ps̄. XII

In fine ps̄ David.

Finis em̄ legis: christus: ad iusticiam omni credenti.

Usquequo dñe obliuiscer̄ me i fine. Id est differ̄s me ad intelligendū christū sp̄ualit̄: q̄ ē dei sapiētia: et rect⁹ finis ois̄ int̄tiōis̄ aie. Quo usq̄ auertis faciē tuā a me. Sicut nō obliuiscit̄ de⁹: sic nec faciēs auertit: s̄ more n̄ro scriptura loquit̄. Auertere aut̄ de⁹ faciē dicit̄: dū nō dat̄ aie noticiā sui: q̄ adhuc pup̄ mēt̄is oculū nō h̄z. Quādiū ponā cōsiliū in aia mea. Cōsilio nō op⁹ ē: nisi in aduersis. Ergo q̄diū ponā cōsiliū i aia mea ita dictū ē: q̄diū ero i aduersis. Aut certe r̄sio ē: Ut iste sit semus: Tādiū dñe obliuisceris me i fine: et tādiū auertis faciē tuā a me: q̄diū ponā cōsiliū in aia mea: Ut nisi q̄sq̄ posuerit cōsiliū i aia sua: vt p̄fecte opef̄ misericordiā: nō eū dirigat̄ de⁹ i fine: neq̄ noticiā sui plenā: qd̄ ē faciē ad faciē: p̄beat̄ illi. Dolorē i corde meo p̄ diē. S̄bauit̄: q̄diū ponā. Per diē aut̄: p̄tinationē s̄ḡt̄: vt dies p̄ t̄p̄e intelligat̄. A quo se q̄sq̄ desiderās exui: dolorē ponit i corde: de p̄cāf̄ ad eterna p̄cedere: et hūanū diē non pati.

Usquequo exaltabit̄ inimic⁹ me⁹ sup̄ me. Ut diabol⁹: vt̄ p̄suetudo carnal̄. Respice et exaudi me dñe de⁹ me⁹. Respice: refert̄ ad id qd̄ dictū ē: vsq̄quo auert̄ faciē tuā a me. Exaudi: refert̄ ad id qd̄ dictū ē: vsq̄q̄ obliuisceris me in finem. Illumina oculos meos ne vnq̄q̄ obdormiā in morte. Oculos cordis oportet intelligi: ne delectabili defectu p̄cti: claudant̄. Ne qm̄ dicat̄ inimic⁹ me⁹ p̄ualit̄ aduersus eū. Diaboli insultatio mēda ē. Qui tribulant me exultabūt: si mor⁹ fuero. Diabol⁹ et angeli ei⁹. Qui nō exultauerūt de iusto viro Job: cū eū tribularēt: qz̄ nō est mor⁹: id est de stabili-

Alia lra. t vsq̄quo.

litate fidei nō recessit. Ego aut̄ i tua misericordia speraui. Quia idipm̄ qd̄ nō mouet̄ hō et fix⁹ i dño p̄manet: nō sibi debz̄ tribuere: ne cū se gl̄iat̄ nō esse motū: ip̄a sup̄bia moueat̄. Exultabit̄ cor meū in salutari tuo. In xpo: in sapia dei. Lata bo dño q̄ bona tribuit̄ mibi. Bona sp̄ualia: n̄ ad hūanū diē p̄tinētia. Et psal̄ lā nomi dñi altissimi. Id ē cū gaudio gr̄as ago: et ordinatissime vt̄or̄ corpe: q̄ est cant⁹ aie sp̄ualis. Si aut̄ aliq̄ hic differētia cōsiderāda ē: cāt̄abo corde: psallā opibus dño: qd̄ sol⁹ videt̄. Nomi aut̄ dñi: qd̄ ap̄d hoies̄ inotescit̄: qd̄ nō illi: s̄ nobis̄ vtilē ē.

Explicit Tractatus de ps̄. XII

Incipit Tractatus de ps̄. XIII.

In finem ps̄ ipsi David.

Quid sit in fine: nō est sepi⁹ repetēdū. Finis em̄ legis: christ⁹: ad iusticiā oī credēti: sic Ap̄ls̄ dicit̄. Illi credim⁹: qm̄ incipim⁹ viā bonā ingredi. Ip̄m̄ videbim⁹: cū p̄uenim⁹. Et ideo ip̄e finis.

Dixit̄ imprudēs i corde suo: Nō est de⁹. Nec ip̄i em̄ sacrilegi et detestandi quidā p̄bi: q̄ p̄uersa et falsa d̄ deo sentiūt: aut̄ sūt dicere: nō ē de⁹.

Idō ḡ dicit̄: i corde suo: qz̄ n̄ nemo audeat dicere: etiā si ausus fuerit cogitare. Corrupti sunt et abominabiles facti sūt i affectoib⁹ suis. Id ē dū amāt̄ h̄ secu lū: nō amāt̄ deū. Ip̄e sūt affectiōes q̄ corūp̄ pūt̄ aiāz̄: et sic excecāt̄: vt̄ possit̄ etiā dicere imprudēs in corde suo: nō est de⁹. Sic em̄ nō pbauerūt̄ deū h̄ie in noticiā: dedit̄ illos de⁹ i reprobiū sensū. Nō est q̄ faciat bonū: nō est vsq̄ ad vnū. Usq̄ ad vnū: Vel cū ip̄o vno pōt̄ intelligi: vt̄ null⁹ hoīm intelligat̄. Vel p̄ter vnū: vt̄ accipiat̄ dñs̄ xps̄. Sic dicim⁹: iste ager vsq̄ ad mare ē: nō vtiq̄ s̄l̄ p̄putam⁹ et mare. Et iste ē melior intellect⁹. Ut nemo intelligat̄ fecisse bonitatē vsq̄ ad christū: qz̄ nō pōt̄ q̄sq̄ hoīm facere bonitatē: nisi ip̄e mōstrauerit. Et illud verū est: Quia vsq̄q̄ quisq̄ cognoscat vnū deū: nō pōt̄ facere bonitatē.

Dñs̄ de celo p̄spexit sup̄ filios hoīm: vt̄ videat̄ si e intelligēs aut̄ req̄rēs deu. Sup̄ iudeos pōt̄ intelligi: vt̄ honorat⁹ eos appellauerit filios hoīm p̄pter vni⁹ dei cultū: in op̄atiōe gentiliū: de quib⁹ arbitror̄ super⁹ dictū: Dixit̄ imprudēs i corde suo: n̄ est de⁹ r̄c. Prospicit̄ aut̄ dñs̄: vt̄ videat̄ p̄ aias̄ sc̄t̄as̄ suas: qd̄ significat̄ id qd̄ dictū ē: de celo. Nā p̄ seipm̄ nihil eū latet. Des

Alia lra. t indipia.

Alia lra. t iudq̄.

declinaverunt sicut inutiles facti sunt: Id est iudei tales facti sunt quales et gentes: de quibus super dictum est. Non est qui faciat bonum: non est usque ad unum. Sicut ut super intelligendum est. Sepulchrum patens est guttur eorum. Aut voracitas significat inhiatitiam gula: Aut i allegoria: quod occidunt et quasi devorant infectos eos: quibus suorum morum perversitate persuadent. Cui simile est e contrario: quod Petro dictum est: Adacta et madauca: ut in sua fide et bonos mores gentes converteret. Linguis suis dolose agebant: Comes est voracibus adulatio et oibus malis. Venenum aspidum sub labijs eorum. Venenum: dolus dicit. Aspidum autem: quod nolunt audire precepta legis: sicut aspidem nolunt audire verba incantantis: quod in alio psalmo evidenter dicitur.

Quorum os maledictione et amaritudine plenum est. Hoc est venenum aspidum. Veloces pedes eorum ad effundendum sanguinem. Consuetudinem male faciendi.

Corritio et infelicitas in vis eorum: Omnes enim malorum hominum vicia: plene sunt labore et miseria. Ideo dominus clamat: Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis: et ego reficiam vos: Tollite iugum meum et discite a me: quod mitis sum et humilis corde. Iugum enim meum leve est: et sarcina mea levis est. Et via pacis non cognoverunt: Hac viam quam dominus vult dicit commemorat: in iugo levi et sarcina levi. Non est timor dei ante oculos eorum. Ipsi non dicunt: non est deus: sicut tamen non timet deum.

Non cognoscet omnes qui operantur iniquitatem: Iudicium minatur. Qui devorant populum meum sicut cibum panis. Id est quotidie. Libum enim: panis quotidianus est. Devorant autem populum: qui sua comoda ex illo capiunt: non referentes ministerium suum ad gloriam dei: et ad eorum quibus presunt: salutem. **B**ominum non invocaverunt: Non enim vere hunc invocant: quod ea desiderant: quae illi displicent. Illi trepidaverunt timore ubi non erat timor. Id est in danno regum temporalium. Bixerunt enim: Si relinquerimus eum sic: credet in eum omnes: et veniet Romanus: et tollent nos et locum et gentem. Timuerunt regnum terrenum amittere ubi non erat timor. Et amiserunt regnum celorum: quod timere debuerant. Et hoc de omnibus temporalibus commodis intelligendum est: quorum amissionem cum timet homines: ad aeterna non veniunt.

Quoniam deus in generatione iusta est: Id est non est in eis qui diligunt seculum. Injustum est enim relinqueret seculorum conditorum: et diligere seculum: Et sicut creature potius quam creatori.

Consilium inopis confudistis quoniam dominus spes eius est. Id est contempsistis humilem aduentum filii dei: quod in eo non vidistis populum secutum: ut hi quos vocabat: in deo solo spem ponerent: non in rebus transiuntibus.

Quis dabit ex syon salutare israel: Subaudit nisi ipse cuius humilitate preces perficit. Ipse enim in claritate venturus est ad iudicium vivorum et mortuorum regnumque iustorum: Ut quoniam isto humili aduentu facta est cecitas ex parte israel: ut plenitudo gentium intraret: in illo alio fiat quod sequitur: et sic omnis israel salvus fieret. Pro iudeis enim Apostolus etiam illud Esaiam testimonium accipit: quod dictum est: Veniet ex syon: qui auertat impietatem ab Jacob: Sicut hic positum est: Quis dabit ex syon salutare israel: Cum auerterit dominus captivitatem plebis suae: exultabit iacob et letabit israel. Repetitio est: sicut solet. Nam idem puto esse letabit israel: quod est exultabit Jacob.

Explicit Tractatus de psalmo XIII

Incipit Tractatus de psalmo XIII

Psalmus ipsi David.

Hoc titulo nulla questio est.

Domine quis peregrinabitur in tabernaculo tuo: Quis aliquid ponat tabernaculum etiam per habitationem sempiternam: tamen cum proprie accipit tabernaculum: belli res est. Unde et stabernacules milites dicunt: tamquam simul habentes tabernacula. Hic sensus adiuvatur ex eo quod dictum est: quis peregrinabitur. Ad tempus enim cum diabolo dimicamus: et tunc oportet est tabernaculo quo nos refugiamus: Quod significat maxime fidei temporalis dispensationis: que pro nobis acta est temporaliter per incarnationem domini. Et quis requiescet in monte sancto tuo. Hic fortasse iam ipsam aeternam habitationem significat ut montem intelligamus supereminentiam caritatis christi in vita aeterna. **Q**ui ingreditur sine macula: et operatur iustitiam. Hoc proposuit: deinceps id exequitur.

Qui loquitur veritates in corde suo: Nonnulli enim in labijs habent veritatem: et in corde non habent. Tamquam si aliquis dolose ostendat viam sciens in ea esse latrones: et dicat: si hac ieris: a latronibus tutus eris: et contingat ut vere non ibi latrones inveniatur: Tunc ille locutus est: sed non in corde suo. Aliud enim putabat: et nesciens verum dixit. Ergo parum est verum loqui: nisi etiam in corde ita sit. **Q**ui non egit dolus in lingua sua. Lingua agit dolus: cum aliud ore perfert: aliud pectore tegit.

Alia lra. t habitabit.

Alia lra. t aut.

Alia lra. plebs meos. Alia lra. t escam.

Alia lra. t dñs.

Marginal notes on the left edge of the page, including 'Alia lra.' and other references.